

รวมกฎหมาย

ของ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กฤษฎีกาประชุม

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961131375

ธรรมเนียมการปกครองราชอาณาจักรไทย

พ.ศ. ๒๔๑๕

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๔๑๖

ข้อบังคับของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกรัฐสภา

พ.ศ. ๒๔๑๖

ระเบียบการอนุญาตให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์และประชาชน
เข้าฟังการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๔๑๖

พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกรัฐสภา

พ.ศ. ๒๔๑๖

พระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่ง
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและเบี้ยประชุมของกรรมการ

พ.ศ. ๒๔๑๖

ปฏิวัติได้นำความกราบบังคมทูลว่า การที่คณะปฏิวัติได้ประกาศให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ เสีย นั้น ก็โดยปรารถนาจะแก้ไขสถานการณ์ซึ่งเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ และประชาชน ให้สงบเรียบร้อยเป็นปกติสุขโดยรวดเร็ว และกำหนดกลไกการปกครองที่เหมาะสมแก่สภาพของประเทศ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ และจิตใจของประชาชน แต่การแก้ไขสถานการณ์ให้สงบเรียบร้อยเป็นปกติสุข รวมทั้งการกำหนดกลไกการปกครองที่เหมาะสม จะต้องใช้เวลาตามความจำเป็นแก่เหตุการณ์และในระหว่างดำเนินการดังกล่าว สมควรให้มีธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรที่เหมาะสมกับสถานการณ์และการป้องกันประเทศใช้ไปพลางก่อน เพื่อให้การเป็นไปตามที่หัวหน้าคณะปฏิวัตินำความกราบบังคมทูล จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติต่อไปนี้เป็นธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขและดำรงตำแหน่ง
จอมทัพไทย

มาตรา ๒ อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญการปกครองนี้

มาตรา ๓ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และ
ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และจะกล่าวหาหรือ
ฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๕ ให้มีคณะองคมนตรีคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกิน
เก้าคน การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งองคมนตรีให้เป็นไป
ตามพระราชอัชฌาศัย

มาตรา ๖ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติประกอบด้วย
สมาชิกจำนวนสองร้อยเก้าสิบเก้าคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรง
แต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด และมีอายุไม่ต่ำกว่า
สามสิบห้าปีบริบูรณ์

สมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีวาระคราวละสามปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้งผู้ซึ่งออกตามวาระเป็นสมาชิกอีกได้

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากถึงคราวออกตามวาระ พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งเข้ามาเป็นสมาชิกแทนก็ได้ ในกรณีที่ได้ทรงแต่งตั้ง สมาชิกซึ่งเข้ามาแทนนั้นย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงครบตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมติของสภาให้เป็นประธานสภาคนหนึ่ง เป็นรองประธานสภาคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและกรรมการ วิธีการ

ประชุม การเสนอและพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ การพิจารณา
ร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติ การอภิปราย การลงมติ การ
ตั้งกระทู้ถาม การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และกิจการ
อื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติหรือคณะรัฐมนตรี แต่ร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวกับการเงิน ซึ่งหมายความถึงร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
ข้อความต่อไปในทั้งหมดหรือแต่อย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวคือ การ
ตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือผ่อนหรือ
วางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากรการจัดสรรหรือ
รับหรือรักษาหรือจ่ายหรือก่อภาระผูกพันเงินแผ่นดิน หรือการ
ลดรายได้แผ่นดิน หรือการกู้เงิน หรือการค้าประกัน หรือการ
ใช้เงินกู้ หรือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเงินตรา จะเสนอได้
ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งสมาชิกสภานิติ
บัญญัติแห่งชาติเป็นผู้เสนอจะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ
การเงินหรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัย

มาตรา ๑๐. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญ
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญต้องกระทำเป็นสามวาระ
สำหรับการพิจารณาในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับ
วาระที่สาม ให้กระทำได้เมื่อการพิจารณาในวาระที่สองได้ล่วงพ้น
ไปแล้วสิบห้าวัน

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ
และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ประกาศใช้เป็น
รัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคสาม ต้องมีสมาชิกมาประชุม
ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์
ประชุม

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบใน
วาระที่สามแล้ว ให้ประธานสภานำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาลงนามรับสนอง
พระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่หนึ่งหรือวาระที่สาม ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติไม่ให้ความเห็นชอบ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาและการประกาศใช้ร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคณะรัฐมนตรีเสนอตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๒ ในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือเมื่อเห็นว่า เป็นกระทู้ที่ต้องห้ามตามข้อบังคับ ในการตั้งกระทู้ถามในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกจะอภิปรายประกอบกระทู้ถามและซักถามเพิ่มเติมมิได้

มาตรา ๑๓ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแกล้งขู่เท็จจริง หรือแสดงความกีดกัน หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิโดยเด็ดขาด จะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้คุ้มครองถึง
 กรรมการของสภา ผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุม
 โดยคำสั่งของสภาด้วย

ในกรณีที่สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถูกควบคุมหรือขัง
 หรือถูกฟ้องในคดีอาญา ให้ส่งปล่อยหรืองดการพิจารณาในเมื่อ
 ประธานสภาร้องขอ

มาตรา ๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี
 คนหนึ่ง และรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำและมี
 จำนวนตามสมควรประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหาร
 ราชการแผ่นดิน

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้รัฐมนตรี
 พ้นจากตำแหน่งตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติ
 แห่งชาติในขณะเดียวกันมิได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมชี้แจง
 แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ไม่มี
 สิทธิออกเสียงลงคะแนน

นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการและควบคุมการ
 บริหารราชการแผ่นดิน

รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่
คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การสิ้นสุดซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่ง
ชาติตามมาตรา ๖ ไม่กระทบกระทั่งการบริหารราชการแผ่นดิน
ของคณะรัฐมนตรีและการดำรงตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีและ
รัฐมนตรี

มาตรา ๑๕ เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความ
มั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือ
เมื่อมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับการภาษีอากรหรือ
เงินตรา พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตรา
พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะรัฐมนตรี
เสนอพระราชกำหนดต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยไม่ชักช้า
ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติอนุมัติแล้ว ให้พระราชกำหนดมีผล
เป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมัติ
ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระทั่งกิจการ
ที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๑๗ ในระหว่างที่ให้รัฐธรรมนูญการปกครองนี้ ในกรณี
ที่นายกรัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวัง
หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคง
ของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือ
ราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคาม
ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการ
กระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการ
บั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำ
จะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันประกาศรัฐธรรมนูญการปกครองนี้ และ
ไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายก
รัฐมนตรีโดยมติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการหรือกระทำการ
ใด ๆ ได้ และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำเช่นนั้นรวมถึง
การปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เป็นคำสั่งหรือการกระทำหรือการ
ปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามความ
ในวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่ง
ชาติทราบ

มาตรา ๑๘ บรรดาบทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และ พระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ให้ประธานสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๙ ผู้พิพากษามีอิสระในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๒๐ ก่อนตั้งคณะรัฐมนตรี หัวหน้าคณะปฏิวัติ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ บรรดาประกาศของคณะปฏิวัติหรือคำสั่งของ หัวหน้าคณะปฏิวัติที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างการปฏิวัติ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึงวันประกาศธรรมนูญการปกครองนี้ ไม่ว่าจะเป็นในรูปใดและไม่ว่าจะประกาศหรือสั่งให้มีผลบังคับในทางนิติบัญญัติ ในทางบริหาร หรือในทางตุลาการ ให้ถือว่าประกาศหรือคำสั่งตลอดจนการปฏิบัติตาม ประกาศหรือคำสั่งนั้น เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๒๒ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนี้บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวแก่การวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเกิดขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัย ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๒๓ ในกรณีมีปัญหาว่าการกระทำหรือการปฏิบัติใดขัดหรือแย้ง หรือไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๘

ตอนที่ ๑๘๒ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้อบังคับ

การประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๖

สารบัญข้อบังคับการประชุมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๖

		ข้อ	หน้า
หมวด ๑	การเลือกประธานและรองประธานสภา	๔-๖	๑-๒
หมวด ๒	อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภาและเลขาธิการรัฐสภา	๗-๘	๓-๔
หมวด ๓	การประชุมสภา	๑๐-๒๔	๔-๑๐
หมวด ๔	การเสนอญัตติ	๓๐-๔๓	๑๐-๑๓
หมวด ๕	การอภิปราย	๔๔-๕๔	๑๓-๑๖
หมวด ๖	การลงมติ	๕๕-๖๕	๑๖-๒๐
หมวด ๗	กระทู้ถาม	๖๖-๗๕	๒๐-๒๓
หมวด ๘	กรรมาธิการ	๗๖-๘๑	๒๓-๒๔
หมวด ๙	การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	๘๒-๑๐๔	๒๔-๓๕
หมวด ๑๐	การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ	๑๑๐-๑๑๔	๓๕-๓๘
หมวด ๑๑	การรักษาระเบียบและความสงบ เรียบร้อย	๑๑๕-๑๒๑	๓๘-๓๙
หมวด ๑๒	บทสุดท้าย	๑๒๒-๑๒๔	๓๙-๔๐
	บทเฉพาะกาล	๑๒๕-๑๒๖	๔๐-๔๑

ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติตราข้อบังคับการประชุมของสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวางระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การเลือกประธานและรองประธานสภา

ข้อ ๔ ในการเลือกประธานสภา สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกได้หนึ่งชื่อ การเสนอนั้นต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน

ถ้ามีการเสนอชื่อผู้ใดเพียงชื่อเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก ถ้ามีการเสนอชื่อหลายชื่อ ก็ให้มีการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนชื่อบนแผ่นกระดาษที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ใส่งในภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนั้น ในการออกเสียงลงคะแนน ให้เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคน ในการตรวจนับคะแนน ให้ประธานของที่ประชุมเชิญสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้ตรวจนับ ผู้ใดคะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก ถ้าได้คะแนนสูงสุดเท่ากันหลายชื่อ ให้เลือกใหม่เฉพาะชื่อที่ได้คะแนนเท่ากัน แต่ถ้าคะแนนสูงสุดเท่ากันอีก ก็ให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ประธานประกาศชื่อผู้ได้รับเลือกต่อที่ประชุม

ข้อ ๕ ในการเลือกรองประธานสภา ให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่สภามีมติให้มีรองประธานสภาหลายคน ให้เลือกรองประธานสภาคนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกรองประธานสภาคนต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้เลือกประธานและรองประธานสภาแล้ว ให้เลขาธิการรัฐสภารีบแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูล

หมวด ๒

อำนาจและหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา
และเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๓ ประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมและดำเนินกิจการของสภา
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภา
- (๓) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภาตลอดถึง

บริเวณของสภา

- (๔) เป็นผู้แทนสภาในกิจการภายนอก
- (๕) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ รองประธานสภา มีอำนาจและหน้าที่ช่วยประธานสภาในกิจการทั่วไป

เมื่อประธานสภาไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา ถ้ารองประธานสภาคนหนึ่งก็ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาคนต่อไปเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภา

- ข้อ ๘ เลขธิการรัฐสภาที่มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) นัดประชุมสภาและคณะกรรมการ
 - (๒) เชิญสมาชิกผู้เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมสภาและที่ประชุมคณะกรรมการเข้าปฏิบัติหน้าที่
 - (๓) ช่วยประธานในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
 - (๔) ควบคุมการทำรายงานการประชุมทั้งปวง
 - (๕) ยืนยันมติของสภาไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - (๖) รักษาสรรพเอกสารของสภา
 - (๗) ควบคุมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้
 - (๘) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้ออื่นแห่งข้อบังคับนี้
 - (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่ประธานสภามอบหมาย

หมวด ๓

การประชุมสภา

ข้อ ๑๐ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย แต่ถ้าหากคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมหรือ ณ ที่ใดใน
 ระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะสมาชิก รัฐมนตรีและ
 ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานของที่ประชุม

ข้อ ๑๑ ก่อนปฏิบัติหน้าที่ สมาชิกต้องปฏิญาณตนในที่
 ประชุมสภว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และ
 คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นสำคัญ

ข้อ ๑๒ ให้มีการประชุมสภาตามกำหนดที่สภาลงมติไว้
 แต่ประธานสภาจะสั่งงดการประชุมครั้งใดก็ได้ เมื่อเห็นว่าไม่มี
 เรื่องที่สมควรจะบรรจุเข้าระเบียบวาระประชุม

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นสมควรเรียกประชุมเป็นพิเศษ
 ก็ให้เรียกประชุมได้

ข้อ ๑๓ การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่เมื่อได้
 บอกนัดในที่ประชุมแล้ว จึงให้ทำหนังสือนัดเฉพาะสมาชิกที่
 ไม่ได้มาประชุม

การนัดประชุม ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน แต่
 ประธานสภาจะนัดเร็วกว่านั้นก็ได้เมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องด่วน

ข้อ ๑๔ ให้ส่งระเบียบวาระประชุมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 ไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม แต่ประธานสภาจะให้ส่งเพิ่ม
 เดิมอีกในเวลาใดก็ได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควร

ข้อ ๑๕ การจัดระเบียบวาระประชุมให้บรรจุนิติหรือ
เรื่องที่คณะกรรมการเสนอก่อน และให้จัดลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (๒) รับรองรายงานการประชุม
- (๓) กระทู้ถาม
- (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว
- (๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา
- (๖) เรื่องที่เสนอใหม่
- (๗) เรื่องอื่น ๆ

ในกรณีที่ประธานสภาเห็นว่าเรื่องใดเป็นเรื่องด่วน จะจัด
ไว้ในลำดับใดของระเบียบวาระประชุมก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการขอให้จัดเรื่องใดเป็นเรื่องด่วนไว้ใน
ลำดับใดของระเบียบวาระประชุม ก็ให้จัดตามที่คณะกรรมการ
ขอนั้น

ข้อ ๑๖ ให้มีสมุดวางไว้สำหรับสมาชิกผู้มาประชุมลงชื่อ
ก่อนเข้าประชุมทุกครั้ง และเมื่อมีสัญญาณให้เข้าประชุม ให้
สมาชิกเข้านั่งในที่ที่จัดไว้

เมื่อประธานขึ้นบัลลังก์ ให้ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมขึ้นขึ้นจนกว่า
ประธานจะได้นั่งลง

ข้อ ๑๗ เมื่อพ้นกำหนดประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้ว สมาชิก
ยังไม่ครบองค์ประชุม ประธานจะสั่งให้เลื่อนการประชุมไปก็ได้

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ให้
สมาชิกผู้มีอายุสูงสุดซึ่งมาประชุมเป็นประธานชั่วคราวของ
ที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งประธานและรอง
ประธานสภาตามข้อ ๔ และข้อ ๕ หรือเพื่อให้ที่ประชุมดำเนิน
การเลือกตั้งประธานเฉพาะคราวสำหรับการประชุมครั้งนั้นใน
กรณีที่ที่ประชุมจะต้องประชุมปรึกษาเรื่องอื่น

ในการเลือกประธานเฉพาะคราว ให้นำความในข้อ ๔ มา
ใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่การลงคะแนนให้กระทำโดยวิธี
ยกมือ

ข้อ ๑๙ ในการประชุมสภา ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะ
เรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระประชุม และต้องดำเนินการพิจารณา
ตามลำดับระเบียบวาระประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะได้
ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๐ ผู้ใดประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุม ก็ให้
ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ ใน
การกล่าวนั้นต้องยื่น ฅ ที่จัดไว้ และต้องเป็นคำกล่าวกับ
ประธาน

ข้อ ๒๑ ถ้ารัฐมนตรีขอแถลงหรือชี้แจงเรื่องใดต่อที่ประชุม
ก็ให้ประธานอนุญาต

สมาชิกอาจซักถามเพื่อความกระจ่างแจ้งในเรื่องที่แถลง
หรือชี้แจงนั้น แต่รัฐมนตรีจะไม่ตอบก็ได้ เมื่อเห็นว่าข้อที่ซัก
ถามนั้นยังไม่ควรเปิดเผย

ข้อ ๒๒ ประธานมีอำนาจปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ
สั่งพักการประชุม เลื่อนการประชุม หรือเลิกการประชุมได้
ตามที่เห็นสมควร

ถ้าประธานลงจากบัลลังก์โดยมิได้สั่งอย่างใด ให้เลิกการ
ประชุม

ข้อ ๒๓ รายงานการประชุมสภา เมื่อคณะกรรมการ
ตรวจแล้ว ก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ให้ทำสำเนาไว้
สามฉบับ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อ
ให้สมาชิกตรวจดูได้

สมาชิกมีสิทธิขอแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการประชุมดังกล่าว
ให้ตรงตามที่เป็นจริง โดยยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ
ธิการ ถ้าคณะกรรมการไม่ยอมแก้ไขเพิ่มเติมให้ตามที่ขอ
สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขอให้สภา
วินิจฉัย

ข้อ ๒๔ รายงานการประชุมสภาครั้งใด เมื่อได้วางสำเนาไว้เพื่อให้สมาชิกตรวจดูแล้ว ถ้ามีการแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลัง โดยคณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเอง หรือโดยสมาชิกขอให้แก้ไขเพิ่มเติมก็ตาม ในคราวที่สภาพิจารณารับรองรายงานการประชุมนั้น คณะกรรมการจะต้องแถลงต่อที่ประชุมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว

ข้อ ๒๕ เมื่อสภาได้รับรองรายงานการประชุมครั้งใดแล้ว ให้ประธานสภาลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

รายงานการประชุมที่ยังมิได้มีการรับรอง เพราะเหตุที่สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงตามวาระ หรือเพราะเหตุที่สภาสิ้นสภาพไป ให้เลขาธิการรัฐสภานั้นทำเหตุนี้ไว้ และเป็นผู้รับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมนั้น

ข้อ ๒๖ สภาอาจมีมติให้จัดรายงานการประชุมลับครั้งใดทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนก็ได้ แต่ให้มีบันทึกพฤติการณ์ไว้

ข้อ ๒๗ การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภา

ข้อ ๒๘ สภาอาจมีมติห้ามโฆษณาข้อความอันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินที่ได้กล่าวหรือปรากฏในรายงานการประชุมก็ได้

ข้อ ๒๘ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดพิมพ์รายงานการประชุมสภา ทั้งนี้ นอกจากรายงานการประชุมลับที่ได้มีมติของสภา มิให้เปิดเผย และข้อความที่ห้ามโฆษณา

หมวด ๔

การเสนอญัตติ

ข้อ ๓๐ ญัตติทั้งหลายต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานสภา ญัตติที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๑ ญัตติขอให้วินิจฉัยปัญหาตามมาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๓ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน

ข้อ ๓๒ ญัตติที่จะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ต้องเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติ ถ้าสมาชิกเป็นผู้เสนอ ต้องมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๓๓ ญัตติต่อไปนี้ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าหรือเป็นหนังสือ

(๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน

(๒) ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระประชุม

(๓) ขอให้ลงมติตามข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๘

(๔) ญัตติตั้งกล่าวในข้อ ๓๔ ข้อ ๕๗ ข้อ ๕๘

ข้อ ๖๔ ข้อ ๕๗ พรรคสาม หรือข้อ ๑๒๒

(๕) ญัตติที่ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๔ เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติโดยผู้ ห้ามมิให้
เสนอญัตติอื่นนอกจากญัตติต่อไป

(๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีใจกฎหมาย

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระประชุมที่เป็น

เรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อพิจารณา
พร้อมกัน

(๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมการเพื่อ

พิจารณาหรือขอให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความ
ความคิดเห็น

(๔) ขอให้ร่วมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือ

ลงมติ

(๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา

(๖) ขอให้ปิดอภิปราย

(๗) ขอให้ยกเรื่องอื่นขึ้นปรึกษา

ข้อ ๓๕ ผู้ตัดติตามข้อ ๓๔ (๖) และ (๗) ห้ามมิให้ผู้ใด
เสนอในคราวเดียวกับการอภิปรายของตน

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา
ผู้ตัดติเดิมเป็นอันตกไป

ข้อ ๓๗ ผู้ตัดติที่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ สมาชิกผู้
เสนอและผู้รับรองต้องลงลายมือชื่อในผู้ตัดติที่เสนอ

ข้อ ๓๘ ผู้ตัดติที่ไม่ต้องเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือ ให้ผู้
รับรองผู้ตัดติแสดงการรับรองโดยวิธีขึ้นขึ้น

ข้อ ๓๙ การแก้ไขเพิ่มเติมผู้ตัดติที่ประธานสภาสั่งบรรจุเข้า
ระเบียบวาระประชุมแล้วจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอม
ของที่ประชุม

ผู้เสนอผู้ตัดติอาจถอนผู้ตัดติของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุม
พิจารณาผู้ตัดตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้ว จะถอนได้อีกเมื่อ
ได้รับความยินยอมของที่ประชุม

ข้อ ๔๐ การถอนคำแปรผู้ตัดติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ แต่
การขอแก้ไขเพิ่มเติมคำแปรผู้ตัดติจะกระทำได้เฉพาะภายใน
กำหนดเวลาแปรผู้ตัดติ

ข้อ ๔๑ การถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติใดจะกระทำได้เฉพาะก่อนที่ประธานสภาตั้งบรรจุนิติขึ้นเข้าระเบียบวาระประชุม

ข้อ ๔๒ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่ชี้แจงในที่ประชุม หรือในกรณีที่ผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติไม่อยู่ในที่ประชุม โดยไม่มีผู้ชี้แจงแทนในฐานะผู้รับมอบหมาย ญัตติหรือคำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป

การมอบหมายให้ชี้แจงแทนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา

ข้อ ๔๓ ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามมิให้นำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกภายในเก้าสิบวัน เว้นแต่ประธานสภาจะอนุญาตในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

หมวด ๕

การอภิปราย

ข้อ ๔๔ ผู้มีสิทธิอภิปรายก่อนคือผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติ แต่ถ้าผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติมีหลายคน ให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายก่อนได้เพียงคนเดียว

กรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น กรรมการผู้รับมอบหมาย
จากกรรมการซึ่งได้สงวนความเห็น หรือผู้รับมอบหมาย
จากผู้แปรญัตติซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในชั้นกรรมการให้มี
ฐานะเสมือนเป็นผู้แปรญัตติด้วย

ข้อ ๔๕ เมื่อผู้อภิปรายก่อนตามข้อ ๔๔ ได้อภิปรายแล้ว
การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปรายสลับกัน
ระหว่างฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใด
ไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่ค้าน ย่อมกระทำได้โดย
ไม่ต้องสลับ และมีให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ ๔๖ ถ้ามีผู้ขออภิปรายหลายคน ประธานจะให้คนใด
อภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติ ผู้แปรญัตติ ผู้รับรอง
ญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติ และผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายด้วย

ข้อ ๔๗ การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับ
ประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ขวนเวียน ซ้ำซาก
หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้
ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น

ห้ามมิให้ผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ
ใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใดและห้ามมิให้กล่าวถึงพระมหากษัตริย์
หรือออกข้อสมาชิกหรือบุคคลใด ๆ โดยไม่จำเป็น

ข้อ ๔๘ ถ้าประธานเห็นว่าผู้ใดได้อภิปรายพอสมควรแล้ว
ประธานจะให้ผู้นั้นหยุดอภิปรายก็ได้ แม้จะมีได้ฝ่าฝืนข้อ ๔๗
ก็ตาม

ข้อ ๔๙ สมาชิกผู้ใดเห็นว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับ อาจขึ้น
และยกมือขึ้นพันศีรษะเพื่อแสดงการประท้วง ประธานจะต้อง
ให้โอกาสผู้นั้นชี้แจง แล้วให้ประธานวินิจฉัยว่าได้มีการฝ่าฝืน
ข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่ คำวินิจฉัยของประธาน
ดังกล่าวให้เป็นอันเด็ดขาด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม แก่ผู้ถูก
อภิปรายพาดพิงถึงเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องอื่นใดอันเป็นที่เสียหาย
แก่ผู้นั้น

ข้อ ๕๐ ผู้อภิปรายอาจถอนคำพูดของตนได้ หากมีผู้
คัดค้านจะต้องได้รับความยินยอมของที่ประชุมก่อน แต่ในกรณี
ที่มีการประท้วงตามข้อ ๔๙ ให้ประธานวินิจฉัยเสียก่อนว่าได้มี
การฝ่าฝืนข้อบังคับตามที่ประท้วงนั้นหรือไม่

ข้อ ๕๑ การอภิปรายเป็นอันยุติ เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดอภิปราย

(๒) ที่ประชุมลงมติให้ปิดอภิปราย

(๓) ที่ประชุมลงมติให้ยกเรื่องอันขึ้นปรึกษา

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่ประธานพิจารณาเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้ว จะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าจะปิดอภิปรายหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๓ ประธานอาจอนุญาตให้รัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ อภิปรายแทน ไม่ว่าการอภิปรายนั้นจะเป็นการแถลงต่อที่ประชุม การตอบข้อซักถามของสมาชิก หรือการกล่าวอย่างอื่น

ข้อ ๕๔ ถ้าประธานให้สัญญาณด้วยการเคาะกลองหรือขึ้นขึ้น ให้ผู้ที่กำลังพูดอยู่หยุดพูดและนั่งลงทันที และให้ทุกคนนั่งฟังประธาน เว้นแต่ในกรณีอ่านพระบรมราชโองการหรือกระแสพระราชดำรัส ให้ผู้อยู่ในที่ประชุมขึ้นฟังตลอดเวลาที่ประธานอ่าน

หมวด ๖

การลงมติ

ข้อ ๕๕ ในกรณีที่จะต้องมีมติของสภา ให้ประธานขอให้ที่ประชุมลงมติ

ข้อ ๕๖. ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรและข้อ ๑๑๑ ข้อ ๑๒๒ ข้อ ๑๒๓ แห่งข้อบังคับนี้ มติของสภาให้เป็นที่ไปตามเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิออกเสียงได้หนึ่งเสียง

เสียงข้างมากนั้น ในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากกว่า และในกรณีความเห็นของที่ประชุมมีเกินกว่าสองฝ่าย ให้หมายความถึงจำนวนคะแนนเสียงฝ่ายที่มากที่สุด

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การออกเสียงชี้ขาดจะให้เหตุผลหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๗ การออกเสียงลงคะแนนให้กระทำเป็นการเปิดเผย แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ขอให้กระทำเป็นการลับ จึงให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๕๘ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ยกมือขึ้นพร้อมศีรษะ

(๒) ยินยอม

(๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรชื่อให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายคนตามวิธีที่ประธานกำหนด

(๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

โดยปกติให้ใช้วิธีตาม (๑) จะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติและที่ประชุมอนุมัติ หรือเมื่อมีการนับคะแนนเสียงใหม่ตามข้อ ๖๔

การออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) นั้น ให้ยกมือหรือยืนอยู่ แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าหน้าที่นับคะแนนเสียงซึ่งยืนนับคะแนนเสียงนั้น จะได้นั่งลง

ข้อ ๕๕ การออกเสียงลงคะแนนลับมีวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เขียนเครื่องหมายบนแผ่นกระดาษใส่ซองที่เจ้าหน้าที่จัดให้ ผู้เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย / ผู้ไม่เห็นด้วยให้เขียนเครื่องหมาย x ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้เขียนเครื่องหมาย ○

(๒) ผู้เห็นด้วยให้ลงเบย์สีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้ลงเบย์สีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้ลงเบย์สีขาว

(๓) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรเฉพาะกรณี

การที่จะให้ออกเสียงลงคะแนนตาม (๑) หรือ (๒) และ
วิธีการ ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณากำหนดตามที่
เห็นสมควร

ข้อ ๖๐ ลำดับการลงมตินั้น ให้ลงมติในญัตติสุดท้ายก่อน
แล้วย้อนเป็นลำดับไปหาญัตติต้น แต่ความผิดพลาดในการเรียง
ลำดับดังกล่าวมานี้ ไม่เป็นเหตุให้มติที่ได้ลงคะแนนและนับ
คะแนนเสร็จแล้วเสียไป

ข้อ ๖๑ ประธานมีอำนาจสั่งให้ร่วมหรือแยกประเด็น
พิจารณาหรือลงมติ

ข้อ ๖๒ สมาชิกซึ่งเข้ามาในที่ประชุมระหว่างการออกเสียง
ลงคะแนน ในกรณีออกเสียงลงคะแนนเปิดเผย อาจลงคะแนน
ทางฝ่ายที่ยังนับคะแนนเสียงไม่เสร็จ หรือในกรณีออกเสียง
ลงคะแนนลับ อาจลงคะแนนได้ก่อนประธานสั่งให้นับคะแนน
เสียง

ข้อ ๖๓ เมื่อได้นับคะแนนเสียงเสร็จแล้ว ให้ประธาน
ประกาศมติต่อที่ประชุมทันที ถ้าเรื่องใดกรรมนุญการปกครอง
ราชอาณาจักรหรือข้อบังคับกำหนดไว้ว่า มติจะต้องประกอบ
ด้วยคะแนนเสียงถึงจำนวนเท่าใด ก็ให้ประกาศด้วยว่า คะแนน
เสียงข้างมากถึงจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่

ข้อ ๖๔ ในการนับคะแนนเสียงครั้งใด ถ้าคณะรัฐมนตรีร้องขอ หรือสมาชิกเสนอญัตติ โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคนขอให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่ ก็ให้มีการนับคะแนนเสียงใหม่

การนับคะแนนเสียงใหม่ดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนวิธีลงคะแนนเป็นวิธีดังกล่าว ในข้อ ๕๘ หรือข้อ ๕๙ ซึ่งอยู่ในลำดับถัดไป แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๕ ญัตติใดไม่มีผู้คัดค้าน ให้ประธานตามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยญัตตินั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ญัตติที่เป็นร่างพระราชบัญญัติ หรือเรื่องอื่นใดที่รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรหรือข้อบังคับที่กำหนดให้ที่ประชุมวินิจฉัยโดยการออกเสียงลงคะแนน

หมวด ๗

กระทู้ถาม

ข้อ ๖๖ การตั้งกระทู้ถาม ให้เสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยมีข้อความเป็นคำถามในข้อเท็จจริงหรือ

3961131375

นโยบาย และให้ระบุด้วยว่า จะให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือ
จะให้ตอบในที่ประชุมสภา

ข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อ้างประกอบกระทู้ถาม ต้องเป็นข้อ
เท็จจริงที่ผู้ตั้งกระทู้ถามรับรองว่าถูกต้อง แม้จะมีได้ยืนยัน
รับรองไว้ในกระทู้ถามก็ตาม และถ้าจำเป็นจะต้องมีคำชี้แจง
ประกอบ ก็ให้ระบุแยกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก

คำถาม ข้อเท็จจริงที่อ้าง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบ ต้อง
ไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย

ข้อ ๖๗ กระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด
ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นเชิงประชด เสียดสีหรือแกล้งใส่ร้าย
- (๒) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (๓) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือชี้แจงแล้วว่า

ไม่ตอบ

- (๔) เป็นการให้ออกความเห็น
- (๕) เป็นปัญหาออกกฎหมาย
- (๖) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (๗) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวข้อง

กับการงานในหน้าที่ราชการ

ข้อ ๖๘ กระทั่งตามตามข้อ ๖๗ (๓) นั้น จะตั้งถามขึ้นใหม่ได้ในเมื่อมีสารสำคัญต่างกัน หรือพฤติการณ์ในขณะที่มีกระทั้ถามครั้งนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อตั้งกระทั้ถามครั้งก่อน

ข้อ ๖๙ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน หรือมีเหตุฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะหรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมหรือเสรีภาพของประชาชนอย่างร้ายแรงหรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐมนตรีควรจะต้องรับช้แจงหรือดำเนินการโดยทันทีนั้น จะตั้งกระทั้ถามด่วนก็ได้

ข้อ ๗๐ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยว่ากระทั้ใดที่สมาชิกตั้งถามมาเป็นกระทั้ถามตามข้อ ๖๖ ข้อ ๖๗ ข้อ ๖๘ หรือข้อ ๖๙ หรือไม่

ข้อ ๗๑ ให้ประธานสภาจัดส่งกระทั้ถามไปยังรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และโดยปกติให้บรรจุเข้าระเบียบวาระประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งไป แต่ในกรณีที่เป็นกระทั้ถามด่วน ให้แจ้งไปค้วยว่า ได้กำหนดจะให้ผู้ตั้งกระทั้ถามถามเรื่องนั้นในการประชุมครั้งใด การกำหนดเวลาดังกล่าวนี ให้ประธานสภาค้วินิจฉัย

ความสำคัญของเหตุการณ์และความสนใจของประชาชน ซึ่ง
ควรจะได้ทราบโดยปัจจุบันนั้นเป็นหลักพิจารณา

ข้อ ๑๒ การจัดลำดับกระทู้ถามนั้น ถ้ามีกระทู้ถามด่วน
ให้จัดไว้ในลำดับก่อนกระทู้ถามธรรมดา

รัฐมนตรีจะขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามใดก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้ตั้งกระทู้ถามมีสิทธิถอนกระทู้ถามของตนได้
เมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับกระทู้ถาม ถ้าผู้ตั้งกระทู้ถาม
ไม่ถาม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ถือว่าได้ถอนกระทู้ถามนั้น

ข้อ ๑๔ ในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ จะให้มีการตอบกระทู้
ถามได้มากน้อยเท่าใด ให้เป็นอำนาจของประธานที่จะพิจารณา
เห็นสมควร

ข้อ ๑๕ กระทู้ถามใดที่รัฐมนตรียังไม่ตอบ ให้เป็นอัน
ระงับไปเมื่อคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๘

กรรมาธิการ

ข้อ ๑๖ สภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อให้กระทำกิจการ
หรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใด ๆ อันอยู่ในวงงานของสภา โดย
จะกำหนดให้เป็นคณะกรรมาธิการสามัญหรือคณะกรรมาธิการ
วิสามัญก็ได้

คณะกรรมการสามัญประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภาเลือกตั้งจากสมาชิกของสภาเท่านั้น ส่วนคณะกรรมการวิสามัญจะเลือกตั้งจากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกด้วยก็ได้

ข้อ ๗๗ ให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภานั้นสิบเอ็ดคณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวนสิบเก้าคน คือ

- (๑) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (๒) คณะกรรมการการคมนาคม
- (๓) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (๔) คณะกรรมการการทหาร
- (๕) คณะกรรมการการปกครอง
- (๖) คณะกรรมการการวัฒนธรรมและสังคม
- (๗) คณะกรรมการการศึกษา
- (๘) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ
- (๙) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (๑๐) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
- (๑๑) คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ

หากมีความจำเป็น จะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้

สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญได้ไม่เกินสองคณะ

ข้อ ๗๘ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ให้ตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้น ให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ

ข้อ ๗๙ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘๐ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะ เลือกตั้งประธานและเลขานุการจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งกรรมการในคณะเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาปัญหาใด ๆ ตามแต่จะมอบหมายได้

คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาอยู่นั้นได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๑ สมาชิก รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายมีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการ แต่ในกรณีประชุมลับผู้ที่เข้าฟังการประชุมได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๘๒ ภายใต้บังคับข้อ ๘๑ ผู้เสนอญัตติ รัฐมนตรีและผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการได้ตลอดเรื่อง ส่วนผู้แปรญัตติมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นได้เฉพาะที่แปรญัตติไว้

การชี้แจงแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง ผู้เสนอญัตติ

หรือผู้แปรญัตติอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้รับรองญัตติหรือผู้รับรองคำแปรญัตติกระทำได้

ข้อ ๘๓ ให้เลขาธิการรัฐสภาประกาศกำหนดการประชุมคณะกรรมการไว้ ณ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และนัดผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติให้มาชี้แจงประกอบญัตติหรือคำแปรญัตติ แล้วแต่กรณี หากเรื่องใดจะก่อให้เกิดผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย หรือ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ต้องแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ ๘๔ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการตามนัดจนเวลาล่วงไปเกินกว่าสามสัปดาห์นับแต่เวลาที่คณะกรรมการได้เริ่มพิจารณาคำแปรญัตติใด คำแปรญัตตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่คณะกรรมการจะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผันให้เป็นกรณีพิเศษก่อนเสร็จการพิจารณาเรื่องนั้น

ข้อ ๘๕ ถ้าผู้แปรญัตติหรือผู้รับมอบหมายไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนคำแปรญัตติในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๖ กรรมการผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการในข้อใด จะสงวนความเห็นของตนในข้อนั้นไว้เพื่อขอให้สภาวินิจฉัยก็ได้

ข้อ ๘๗ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อสภา

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลงหรือชี้แจงเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำหรือเรื่องที่ได้พิจารณาสอบสวน ในการที่คณะกรรมการจะมอบหมายให้บุคคลใด ๆ แถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้

ข้อ ๘๘ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า มีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวนั้นไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๘๙ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลา

ใด และคณะกรรมการนั้นกระทำการหรือพิจารณาสอบสวน
จะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการ
จะต้องรายงานต่อประธานสภาโดยด่วน และให้ประธานสภา
เสนอต่อสภาเพื่อขอขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้ สภามีมติเป็น
อย่างอื่นก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๕๐ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม

(๔) สภามีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ
ใดว่างลง ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อ
ขอให้สภาตั้งซ่อม

หมวด ๕

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ข้อ ๕๒ ร่างพระราชบัญญัติต้องแบ่งเป็นมาตรา และต้อง
มีบันทึกประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

(๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นให้กำหนดโดยชัดแจ้งในกรณีที่เป็นการแก้ไขกฎหมายเดิม ก็ให้ระบุนุมตราที่ต้องการแก้ไขเพิ่มเติมไว้ด้วย

ข้อ ๕๓ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ให้กระทำเป็นสามวาระตามลำดับ

ข้อ ๕๔ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่า จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่

เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวาระหนึ่ง สภาจะให้คณะกรรมการพิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือปัญหาใด ๆ เสียก่อนก็ได้

ข้อ ๕๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเป็นผู้เสนอ ถ้าคณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการก็ให้รอการพิจารณาไว้ก่อน

ทั้งนี้ สภาจะกำหนดเวลาการรอพิจารณาไว้หรือไม่ก็ได้

ข้อ ๕๖. ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

ข้อ ๕๗ การพิจารณาในวาระที่สอง ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง หรือกรรมการเต็มสภา

ตามปกติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้ง

การพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภาจะกระทำได้ต่อเมื่อคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกไม่น้อยกว่าสามสิบคนร้องขอและที่ประชุมอนุมัติ เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจะพิจารณาโดยกรรมการเต็มสภามีได้

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยกรรมการเต็มสภานั้น สภาจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาใดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นก็ได้

ข้อ ๕๘ ในกรณีพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่สภาตั้งนั้น สภาจะให้คณะกรรมการสามัญหรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาก็ได้ เว้นแต่ร่างพระราช-

บัญญัติงบประมาณรายจ่าย ต้องให้คณะกรรมการวิสามัญซึ่ง
มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๕๕ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราช
บัญญัติที่ส่งให้คณะกรรมการพิจารณา ก็ให้เสนอคำแปรญัตติ
เป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวัน
นับแต่วันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภา
จะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็น
อย่างอื่น

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มเติมมาตราขึ้นใหม่ ต้องสอดคล้องกับ
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ข้อ ๑๐๐ การแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่าย จะกระทำได้โดยลดรายจ่าย

ข้อ ๑๐๑ ห้ามมิให้แปรญัตติในจำนวนเงินซึ่งมีข้อผูกพัน
ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสงฆ์ต้นเงินกู้
- (๒) ดอกเบี้ยเงินกู้
- (๓) เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

ในกรณีที่มิมีปัญหาว่ารายจ่ายใดมีข้อผูกพันเช่นว่านี้หรือไม่ ให้เป็นอำนาจของประธานสภาที่จะวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐๒ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการ เกี่ยวด้วยคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๐๓ เมื่อประธานสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติและ รายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๐๒ แล้ว ให้เสนอสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๐๔ ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดยกรรมการเต็มสภา ให้ถือว่าสมาชิกทุกคนในที่ประชุม ประกอบกันเป็นคณะกรรมการ และประธานของที่ประชุมมีฐานะเป็นประธานคณะกรรมการด้วย

การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา เป็นทั้งการพิจารณา
ชั้นกรรมาธิการและการพิจารณาของสภาในวาระที่สองเรียงตาม
ลำดับมาตรารวมกันไปในตัว

ข้อ ๑๐๕ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการ
พิจารณาเสร็จแล้วนั้น ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่าง
คำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะ
ถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่ผู้แปรญัตติ
สงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมาธิการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้
เว้นแต่ที่ประชุมจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๖ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๐๕ จนจบร่างแล้ว
สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไข
เพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้ง
กันอยู่

ข้อ ๑๐๗ เมื่อได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง
เสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาในลำดับสุดท้ายเป็นวาระที่สาม

ข้อ ๑๐๘ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม
ให้ที่ประชุมลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ การ
พิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติก็ดี หรือลงมติในวาระที่สามว่าไม่สมควรประกาศร่างพระราชบัญญัติใช้เป็นกฎหมายก็ดี ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป

หมวด ๑๐

การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๑๐ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญตามความในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรแล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุมเป็นเรื่องด่วน หลังจากส่งร่างรัฐธรรมนูญนั้นไปให้สมาชิกไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์

ข้อ ๑๑๑ การพิจารณาในวาระที่หนึ่ง ให้วินิจฉัยว่าจะรับร่างรัฐธรรมนูญนั้นไว้พิจารณาหรือไม่

การออกเสียงลงคะแนนให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณาไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคหนึ่ง ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๒ ในกรณีที่สภาลงมติในวาระที่หนึ่งให้รับร่างรัฐธรรมนูญไว้พิจารณา ให้สภาพิจารณาในลำดับต่อไปเป็นวาระที่สอง

การพิจารณาในวาระที่สอง ให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนสามสิบห้าคนเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญนั้น

ข้อ ๑๑๓ สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา

ข้อ ๑๑๔ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ข้อ ๑๑๕ เมื่อประธานสภาได้รับร่างรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการตามข้อ ๑๑๔ แล้ว ให้ประธานสภาจัดเข้าระเบียบวาระประชุม หลังจากได้ส่งร่างรัฐธรรมนูญและรายงานดังกล่าวไปให้สมาชิกไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยข้อร่างรัฐธรรมนูญคำปรารภ แล้วเรียงตามลำดับมาตรา และให้อภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่ทำการแก้ไขเพิ่มเติม หรือที่บัญญัติสงวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๖ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๕ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้ สมาชิกอาจเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อความใดมิได้ นอกจากนั้นความเห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

ข้อ ๑๑๗ เมื่อสภาได้พิจารณาตามข้อ ๑๑๖ เสร็จแล้ว ให้รอเวลาไว้ตามมาตรา ๑๐ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ต่อจากนั้นให้สภาพิจารณาต่อไปเป็นวาระที่สาม

การพิจารณาในวาระที่สาม เป็นการลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบในการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้หรือไม่ การออกเสียงลงคะแนน ให้ใช้วิธีเรียกชื่อ และต้องมีเสียงเห็นชอบด้วยไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมตามความในวรรคสอง ต้องมีสมาชิกร่วมประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๑๘ ในกรณีที่สภาลงมติไม่ให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภาแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบโดยด่วน

หมวด ๑๑

การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อย

ข้อ ๑๑๙ ที่ประชุมสภาย่อมเป็นที่เคารพ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดในที่ประชุม โดยขาดการวะหรือก่อกวนความสงบเรียบร้อยของที่ประชุม

ข้อ ๑๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ประธานมีอำนาจเตือนห้ามปราม ให้ถอนคำพูด ห้ามพูดในเรื่องที่กำลังปรึกษากันอยู่

ให้กล่าวขอขมาในที่ประชุม หรือสั่งให้ออกไปจากที่ประชุม
ครั้งนั้นโดยมีหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ในกรณีที่ประธานสั่งให้ผู้ใดออกจากที่ประชุม หากผู้นั้น
ขัดขืน ประธานมีอำนาจสั่งตำรวจสภาให้นำตัวออกจากสถานที่
ประชุม หรือออกไปให้พ้นบริเวณสภา

คำสั่งของประธานตามข้อนี้ ผู้ใดจะโต้แย้งมิได้

ข้อ ๑๒๑ การรักษาระเบียบและความสงบเรียบร้อยในส่วน
ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาในที่ประชุมสภาหรือบริเวณ
สภา หรือเข้าฟังการประชุมของสภา ตลอดจนมรรยาทของ
บุคคลเหล่านั้น และการโฆษณาข้อความเกี่ยวกับการประชุม
ปรึกษาของสภา ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานสภาวางไว้

หมวด ๑๒

บทสุดท้าย

ข้อ ๑๒๒ ถ้าประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติ
โดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้งดใช้ข้อบังคับ
ข้อหนึ่งข้อใดเป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี และที่ประชุมลงมติ
เห็นชอบด้วยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมด ก็ให้งดใช้ข้อบังคับข้อนั้นได้

ข้อ ๑๒๓ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้ ให้เป็นอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมได้ลงมติวินิจฉัยโดยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเป็นเด็ดขาด

การขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง อาจกระทำได้โดยประธานขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ข้อ ๑๒๔ การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนี้ ต้องเสนอเป็นญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

การพิจารณาญัตติดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒๕ ภายใต้บังคับข้อ ๑๒๖ ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระทั่งการใดที่ได้กระทำเสร็จไปแล้วก่อนใช้ข้อบังคับนี้ ส่วนการใดที่ยังกระทำค้างอยู่ ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้

ข้อ ๑๒๖ ให้กรรมการในคณะกรรมการสามัญประจำ
สภาทุกคณะพ้นจากตำแหน่งกรรมการเมื่อมีการตั้งกรรมการ
สามัญประจำสภาตามข้อ ๗๗ แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

พลตรี ศ. สิริโยธิน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๔๐
ตอนที่ ๔๐ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ข้อบังคับของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๖ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา ให้มี ๔ ชนิด คือ

- (๑) เครื่องแบบปกติ
- (๒) เครื่องแบบครึ่งยศ
- (๓) เครื่องแบบเต็มยศ
- (๔) เครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๔ เครื่องแบบปกติ มี ๕ แบบ คือ

- ก. เครื่องแบบปกติขาว
- ข. เครื่องแบบปกติกากีกอดตั้ง

- ค. เครื่องแบบปกตีกากีคอพับ
 ง. เครื่องแบบปกตีกากีคอแบะ
 จ. เครื่องแบบปกตีกากีแกมเขียว
 ก. เครื่องแบบปกติขาว ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

สมาชิกชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กะบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ สายรัดกางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ผ้าพื้นหมวกสีขาว ที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทองสูง ๕ เซนติเมตรบนหมอนสักหลาดสีขาว

สมาชิกหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของสมาชิกชาย แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) เสื้อ

สมาชิกชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋านซ้ายด้วย

สมาชิกหญิง ให้ใช้เสื่อนอกคอแบบสีขาวแบบ
คอบ้านแขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวสายน
อกมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕
เซนติเมตร ๕ ดุม มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋า
เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื่อคอพับ
แขนขาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงือกกลาสี

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรธนู

ให้มีอินทรธนูแข็งกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตาม
ความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ บักคั้นสีทองเป็นลายประจำ
ยามเต็มแผ่น ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้าน
คอปลายมน ติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก

(๔) กางเกง กระโปรง

สมาชิกชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีขาว
ขาขาวไม่พับปลายขา

สมาชิกหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาวยาวปิดเข้า
ปลายบานเล็กน้อย

(๕) รองเท้า ถุงเท้า

สมาชิกชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิด
ผูก ถุงเท้าสีดำ

สมาชิกหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำเปิด
ปลายเท้าไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๘ เซนติเมตร ถุงเท้ายาว
สีเนื้อ

(๖) เครื่องหมายสังกัด

ให้มีเครื่องหมายรูปรัฐธรรมนุญอยู่ภายในวง
กลม มีรัศมีโดยรอบขนาดสูง ๒.๕ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะ
โปร่งสีทอง สำหรับสมาชิกชาย ให้ติดที่คอเสื้อตอนหน้าทั้งสอง
ข้าง ส่วนสมาชิกหญิง ให้ติดที่คอเบาะของเสื้อตอนบนทั้งสอง
ข้างเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข. เครื่องแบบปกติภาคฤดูร้อน ลักษณะและส่วนประกอบ
เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่สีของหมวก ผ้าพัน
หมวก หมอนสักหลาดสำหรับปักตราครุฑพ่าห์ เสื้อ และ
กางเกงหรือกระโปรงเป็นสีเทาหรือสีเทากันวล

ให้ใช้เครื่องแบบนี้แทนเครื่องแบบปกติขาวในโอกาส
ไปงานพิธีในต่างจังหวัด หรือตามหมายกำหนดการ

ก. เครื่องแบบปกติกากก้อพับ ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

สมาชิกชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีกากหรือสีกากน้ำตาลเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติกากก้อตั้ง เว้นแต่ตราครุฑพ่าห์ที่หน้าหมวกให้ใช้ตราครุฑพ่าห์ในบัวกนกทำด้วยโลหะสีทอง สูง ๖.๕ เซนติเมตร และสายรัดคางให้ใช้สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

สมาชิกหญิง ให้อนุโลมตามแบบหมวกของสมาชิกชาย แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) เสื้อ

ให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีกากหรือสีกากน้ำตาลแขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือแขนสั้น มีกระเป๋ายึดติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า ที่กระเป๋าเส้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม ที่ปากกระเป๋าทิ้งสองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุมสำหรับขัดกับใบปกกระเป๋าคิ้วเสื้อผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างกันพอสมควร และติดเครื่องหมายสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่

เสื่อประดับอินทรรณูสี่เหลี่ยมด้วยเสื่อ ยาวตามความยาวของบ่า
 เชื่อมติดกับเสื่อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้าน
 ไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอน
 ปลายขัดคุมติดกับตัวเสื่อ คุมที่กล่าวนี้มีลักษณะเป็นรูปกลมแบน
 ทำด้วยวัสดุสี่เหลี่ยมด้วยเสื่อ

ในโอกาสไปงานพิธีหรือเข้าที่ชุมนุมชน ให้ใช้
 เสื่อเซตแขนยาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกลาด สีสดชายผ้าผูกคอ
 ไว้ภายในเสื่อใต้คุมเม็ดที่สอง

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้
 ประดับที่อกเสื่อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรรณู

ให้ใช้อินทรรณูอ่อน มีแถบสี่เหลี่ยมหรือสี่ทอง
 กว้าง ๓ เซนติเมตรติดทางด้านอินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง
 ๑ เซนติเมตรติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ แถบบนขมวดเป็น
 วงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร การติดแถบ
 ให้ติดตามขวางที่ด้านอินทรรณู แถบแรกให้ห่างจากด้านอินทรรณู
 ๕ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๕ มิลลิเมตร และ
 มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปรัฐธรรมนูญอยู่กลาง

พระมหามงกุฏ ประกอบด้วยรวงข้าวและดอกบัวตูมวงล้อมอยู่
เบื้องล่างขนาดสูง ๕ เซนติเมตรติดทับบนแถบ

(๔) กางเกง กระโปรง

สมาชิกชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีทึบหรือ
สีทึบนวลชายาว ไม่พับปลายขา

สมาชิกหญิง ให้ใช้กางเกงแบบสมาชิกชาย หรือ
กระโปรงสีทึบหรือสีทึบนวลยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

(๕) เข็มขัด

ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีทึบกว้าง ๓
เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
ทางนอนปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร
มีรูปครุฑคั่นนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดครุ
ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๖) รองเท้า ถุงเท้า

สมาชิกชาย ให้ใช้รองเท้านักเรียนสีดำชนิด
ผูกหรือหุ้มข้อหนังสีดำ ถุงเท้าสีดำ

สมาชิกหญิง ถ้าใช้กางเกง ให้ใช้รองเท้านักเรียน
หนังสีดำปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีน้ำตาล ถ้าใช้

การประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

(๓) อินทรรณู กางเกง กระโปรง เข็มขัด รองเท้า
ถุงเท้า ให้ใช้เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติถ้าถือพับ

ให้ใช้เครื่องแบบนี้แทนเครื่องแบบปกติถ้าถือ
พับได้ในโอกาสอันควร

จ. เครื่องแบบปกติถ้าถือเกมเขี้ยว ให้ประกอบด้วย

(๑) หมวก

ให้ใช้หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีถ้าถือเกมเขี้ยว ที่
หน้าหมวกเหนือแก๊ปติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกนกทำด้วยโลหะ
สีทองสูง ๓ เซนติเมตร หรือปักตราครุฑพ่าห์ด้วยด้ายหรือไหม
สีเหลืองหรือสีทอง สูง ๓ เซนติเมตร

(๒) เสื้อ

ให้ใช้เสื้อคอเปิดสีถ้าถือเกมเขี้ยว ไม่มีสาบอก
ที่คอและแนวอกมีดุม ๖ ดุม ขัดดุมปิดคอได้ มีดุมปิดอก
แขนยาวแบบทรงกระบอก ที่อกมีกระเป๋ามีไม่มีสาบปะข้างละ
๑ กระเป๋า มุมกระเป๋ายกและปกกระเป๋ายเป็นรูปตัดพองาม มีปก
ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อรูปกลมแบน

ขนาดเล็ก ชายเสื่อตัดตรงไม่มีเว้า ที่ปกคอเสื่อทั้งสองข้างปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลืองหรือสีทอง เป็นรูปรัฐธรรมนูญอยู่ภายในวงกลมมีรัศมีโดยรอบ ขนาดสูง ๒.๕ เซนติเมตร

(๓) กางเกง

ให้ใช้กางเกงขายาวสีกากีแกมเขียว ไม่พับปลายขา ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเป๋ापะ ปากกระเป๋าลีงไม่มีปก และจะมีกระเป๋าลังเป็นกระเป๋ापะ มีปก ขัดคุมกระเป๋าละ ๑ คุมด้วยก็ได้ ตะเข็บกางเกงทุกตะเข็บต้องเป็นตะเข็บคู่

(๔) เข็มขัด

ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยด้ายถักสีกากีแกมเขียว กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดและปลายเข็มขัดให้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับเข็มขัดของเครื่องแบบปกติกากีคอพับ

(๕) รองเท้า

ให้ใช้รองเท้าน่องสีกากีแกมเขียวหรือสีดำ มีรูร้อยเชือก

ให้ใช้เครื่องแบบนี้เป็นเครื่องแบบสนาม ในโอกาสตรวจการเฉพาะกิจ

ข้อ ๕ เครื่องแบบครึ่งยศ ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือเสีร์จสีดำ ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพาย

ข้อ ๖ เครื่องแบบเต็มยศ ลักษณะและส่วนประกอบ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สวมสายสะพาย

ข้อ ๗ เครื่องแบบสโมสร

เครื่องแบบสโมสรสำหรับสมาชิกชาย มี ๓ แบบ

(๑) เครื่องแบบสโมสร ก. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ

(๒) เครื่องแบบสโมสร ข. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ก. เว้นแต่

เสื่อ ให้ใช้เสื่อสโมสรสีขาว ทำด้วยผ้าสักหลาด หรือเสีร์จ เบ็ดอก ปาดเอว มีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้อมือข้างละ ๓ ดุม ที่ระหว่างอกกับเอวข้างละ ๓ ดุม และที่บรรจบเสื่อมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ดุมก้นมีสายสร้อยสีทอง ร้อยติดกัน

ประกอบด้วยเสื่อกกสีขาวมุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ๓ ดุม และเสื่อเซตสีขาวยกแข็ง ข้อมือแข็ง กอเซตชั้นเดียว แบบปัก ผีเสื้อ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่าย

เครื่องหมายสังกัด ให้ติดที่คอเบาะของเสื่อตอนบน ทั้งสองข้าง เหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๓) เครื่องแบบสโมสร ค. ลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร ข. เว้นแต่เสื่อเซตอกแข็ง ให้ใช้เสื่อเซตอกอ่อนสีขาว และเสื่อกกให้ใช้แพรแถบสีเดียวกับกางเกงรัดเอวแทน แพรแถบนี้ส่วนกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียวกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ที่ปลายมีขอเกี่ยวติดกันในขณะคาดทางด้านหลัง

สมาชิกหญิง ให้แต่งตามสมัยนิยม

ข้อ ๘ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศและเครื่องแบบสโมสร ให้แต่งตามหมายกำหนดการ

ข้อ ๙ นอกจากเครื่องแบบดังได้กล่าวแล้วในข้อ ๓ ให้มีเครื่องหมายโลหะสีทองลงยาสี่ธงชาติไทย มีลักษณะกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ตอนบนเป็นรูปยอดโดมของพระที่นั่งอนันตสมาคม ตรงกลางมีรูปรัฐธรรมนูญประดิษฐานบนพานสองชั้น และเบื้องล่างมีข้อความว่า “สมาชิกรัฐสภา”

เครื่องหมายนี้ให้ใช้ประดับที่รั้วคอกม้าของเสือนอกเบอง
ซ้าย ในเวลาแต่งกายสากล

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

พลตรี ศ. สิริโยธิน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๔๐
ตอนที่ ๔๐ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๖

ระเบียบ

การอนุญาตให้ผู้แทนหนังสือพิมพ์และประชาชน
เข้าฟังการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ และข้อ ๑๒๑ แห่งข้อบังคับ
การประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๖ ประธาน
สภานิติบัญญัติแห่งชาติวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการอนุญาตให้ผู้แทน
หนังสือพิมพ์และประชาชนเข้าฟังการประชุมของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

หนังสือพิมพ์

ข้อ ๓ เจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประเภทข่าว
สารการเมืองฉบับใดประสงค์จะให้บุคคลดังกล่าวในข้อ ๖ เป็น

ผู้แทนของตนเข้าฟังการประชุมของสภา ก็ให้ยื่นคำขออนุญาต ตามแบบต่อสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โดยระบุชื่อของผู้ซึ่ง จะขอให้เข้าฟังการประชุม จำนวนไม่เกินห้าคนพร้อมด้วยรูปถ่าย ขนาดกว้างประมาณสี่เซนติเมตร ยาวประมาณหกเซนติเมตร คนละ ๒ รูป และให้แสดงใบอนุญาตหรือหลักฐานอื่นเกี่ยวกับการ ได้รับอนุญาตให้ออกหนังสือพิมพ์ด้วย

ข้อ ๔ เมื่อเลขาธิการรัฐสภาได้รับคำขออนุญาตตามข้อ ๓ แล้ว ให้พิจารณาและออกบัตรอนุญาตให้ เว้นแต่เมื่อมีเหตุอัน สมควรจะไม่อนุญาตก็ได้

ข้อ ๕ ภายใต้มันกลับข้อ ๔ และข้อ ๕ (๓) บัตรอนุญาต ให้ใช้ได้เพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่อนุญาต แต่จะขอลต่อ ภายหลังก็ได้

ข้อ ๖ ผู้แทนหนังสือพิมพ์ซึ่งจะเข้าฟังการประชุมของ สภาได้นั้น จะต้องเป็นบรรณาธิการหรือเจ้าหน้าที่ในกอง บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ตามที่ปรากฏชื่อในคำขออนุญาต หากปรากฏว่า มีบุคคลอื่นนำไปใช้ เลขาธิการรัฐสภามีอำนาจ ถอนบัตรอนุญาตนั้นเสียได้

ข้อ ๗ ในการประชุมสภาแต่ละครั้ง ผู้แทนหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะเข้าฟังการประชุมของสภาได้เพียงหนึ่งคน

ข้อ ๘ หนังสือพิมพ์ฉบับใดเลิกกิจการ ถูกปิดหรือถูกถอนการอนุญาตให้ออกหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดก็ตาม ให้ถือว่าบัตรอนุญาตที่ออกให้ในนั้นหมดอายุทันที

ข้อ ๙ ถ้าหนังสือพิมพ์ฉบับใดลงข้อความเกี่ยวกับการประชุมของสภาให้ผิดไปจากความเป็นจริง หรือลงข้อความที่ห้ามโฆษณาหรือที่มีได้มีมติของสภาให้เปิดเผย หรือลงข้อความใด ๆ อันเป็นการกล่าวร้าย เสียดสีหรือดูหมิ่นสภา หรือสมาชิกสภาเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เลขาธิการรัฐสภามีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เรียกเจ้าของหรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นมาตักเตือน

(๒) ชีดบัตรอนุญาตไว้ไม่เกินหนึ่งเดือน

(๓) ถอนบัตรอนุญาต

หมวด ๒

ประชาชน

ข้อ ๑๐ ผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมของสภาได้นั้น โดยปกติจะต้องเป็นผู้มีอายุครบสี่สิบปีบริบูรณ์

ข้อ ๑๑ ผู้ใดประสงค์จะเข้าฟังการประชุมของสภาครั้งใด ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบต่อสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และต้องมีสมาชิกสภาลงลายมือชื่อรับรองด้วย

คำขออนุญาตนั้น ต้องยื่นล่วงหน้าก่อนวันที่มีการประชุมสภาครั้งนั้น

เลขาธิการรัฐสภามีอำนาจพิจารณาและออกบัตรอนุญาตให้ตามที่เห็นสมควร และบัตรอนุญาตนี้ให้ใช้ได้เฉพาะวันประชุมสภาตามที่ระบุไว้ในบัตรอนุญาต

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่สถาบันการศึกษาหรือคณะบุคคลที่ขอเข้าฟังการประชุมของสภาเพื่อประโยชน์เกี่ยวแก่การศึกษานั้น ให้เลขาธิการรัฐสภามีอำนาจพิจารณาและอนุญาตตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๓ เลขาธิการรัฐสภามีอำนาจพิจารณาและออกบัตรอนุญาตพิเศษโดยมีกำหนดเวลาหรือไม่มีกำหนดเวลาก็ได้

ข้อ ๑๔ บัตรอนุญาตตามข้อ ๑๑ และข้อ ๑๓ เลขาธิการรัฐสภาจะสั่งถอนเสียเมื่อใดก็ได้

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๕ ผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมของสภาต้องแต่งกายให้สุภาพ รักษามรรยาทให้เรียบร้อย ลงลายมือชื่อในสมุดเข้าฟัง

การประชุมของสภาและต้องนั่งตามที่ซึ่งจัดไว้ ทั้งต้องปฏิบัติ
ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วย

ห้ามมิให้ผู้เข้าฟังการประชุมของสภาแสดงกิริยาอาการเห็น
ด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือกล่าววาจาหรือส่งเสียงใด ๆ ในที่
ประชุมสภา

ข้อ ๑๖ คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของเลขาธิการรัฐสภาตาม
ระเบียบนี้ ให้ถือเป็นเด็ดขาด

ข้อ ๑๗ ประธานของที่ประชุมสภามีอำนาจสั่งให้ผู้เข้าฟัง
การประชุมของสภาออกไปจากห้องประชุม หรือไม่ให้ผู้เข้าฟัง
การประชุมได้ตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

พลตรี ศ. สิริโยธิน

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๔๐
ตอนที่ ๔๐ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๖

พระราชบัญญัติ
เรื่องแบบสมาชิกรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบ
สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๑๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกวุฒิ
สภาและสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิกวุฒิสภา” หมายความว่า บุคคลผู้ทำหน้าที่ทางนิติ
บัญญัติในรัฐสภาตามบทบัญญัติในธรรมนูญการปกครองราช
อาณาจักร หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้วแต่กรณี

“ประธานวุฒิสภา” หมายความว่า ประธานสภาซึ่งทำหน้าที่
ทางนิติบัญญัติตามนัยแห่งบทบัญญัติในธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“เครื่องแบบ” หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลายรวม
ทั้งเครื่องหมายต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่าง
อื่นที่ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาแต่ง

มาตรา ๕ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบและ
ระเบียบในการแต่งเครื่องแบบแต่ละประเภท ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของรัฐสภา

มาตรา ๖ ผู้ใดไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบตามพระราชบัญญัติ
นี้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่งเครื่องแบบนั้นเพื่อจะให้ผู้อื่น
เชื่อว่าตนเป็นสมาชิกรัฐสภา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗ ให้ประธานรัฐสภารักษากฎการตามพระราชบัญญัติ
นี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้

ข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้
ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนได้ กำหนดเครื่องแบบของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนไว้ ไม่อาจที่จะให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งได้ จึงสมควรปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนเสียใหม่ เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือสมาชิกสภาซึ่งทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแต่งได้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๔๐
 ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๖

พระราชกฤษฎีกา

เงินประจำตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
และเบี้ยประชุมของกรรมการ

พ.ศ. ๒๕๑๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖

เป็นปีที่ ๒๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเงินประจำตำแหน่งของสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเบี้ยประชุมของกรรมการ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๙๐

ตอนที่ ๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาเงินประจำตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเบี้ยประชุมของกรรมการ พ.ศ. ๒๕๑๖”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละหนึ่งหมื่นบาท

รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละแปดพันบาท

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติและรองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรานี้แล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๔

มาตรา ๔ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละสี่พันบาท

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภา

นิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งนับแต่วันที่
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๖ กรรมการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ได้รับ
เบี้ยประชุมเรื่องหนึ่งครั้งละหนึ่งร้อยบาท

การประชุมเรื่องใดในวันเดียวกันมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้ได้
รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียว

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕ บัญญัติให้มีสภา
นิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร สมควร
กำหนดเงินประจำตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเบี้ย
ประชุมของกรรมการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

KD

32

T 362 T

2515

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กองการพิเศษ

รวมเอกสารของสำนักพิมพ์หนังสือแห่งชาติ

63

